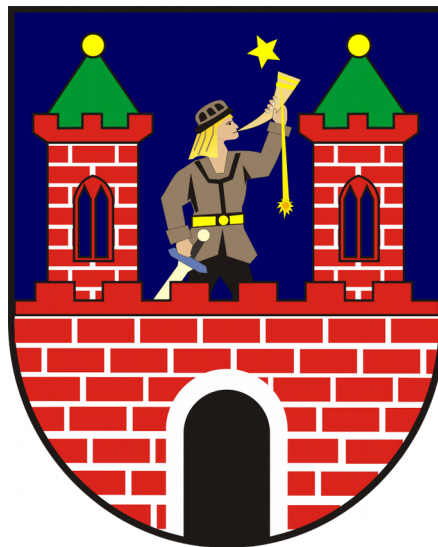

Załącznik
do UCHWAŁY NR XXXIV/432/2017
RADY MIEJSKIEJ KALISZA
z dnia 23 lutego 2017 r.

**Miejski Program
Ochrony i Promocji Zdrowia
Miasta Kalisza
na lata 2017-2020**

1. Wprowadzenie

Zdrowie to jedna z najcenniejszych wartości człowieka. Jest podstawą prawidłowego funkcjonowania jednostki we wszystkich aspektach jej aktywności życiowej, a więc rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego. Ma wartość niematerialną, dlatego zdrowym stylem i trybem życia należy zainteresować jak największą część mieszkańców naszego Miasta.

Zdrowie jednostki nie jest jedynie wartością indywidualną, ma ono także istotny wymiar społeczny. W związku z powyższym na barkach władz publicznych ciąży ogromna odpowiedzialność polegająca na kreowaniu polityki skupionej na trosce o społeczeństwo.

Według Światowej Organizacji Zdrowia „zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia)”. Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu - na jego wzmacnianiu. Jednym z najistotniejszych zadań gminy z zakresu ochrony zdrowia jest zatem tworzenie oraz kreowanie na swoim terenie polityki zdrowotnej w aspekcie szeroko rozumianej profilaktyki.

2. Uwarunkowania prawne

Miejski Program Ochrony i Promocji Zdrowia Miasta Kalisza na lata 2017-2020 koreluje z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 oraz Programem Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020. W swojej treści uwzględnia również zagadnienia opisane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Kalisza na lata 2016-2025 oraz cele założone w Narodowym Programie Zwalczania Chorób Nowotworowych.

W Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 celem strategicznym *jest wydłużenie życia, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.*

Cel strategiczny NPZ osiągnięty ma zostać poprzez realizację celów operacyjnych w zakresie:

- poprawy sposobu żywienia, stanu odżywiania oraz aktywności fizycznej społeczeństwa,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykowanymi,
- profilaktyki problemów zdrowia psychicznego i poprawy dobrostanu psychicznego społeczeństwa,
- ograniczenia ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki,
- promocji zdrowego i aktywnego starzenia się,
- poprawy zdrowia prokreacyjnego.

Założenia polityki zdrowotnej Samorządu Województwa Wielkopolskiego opisane w Programie Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 wskazują wytyczne dla Miasta w realizowaniu polityki zdrowotnej. Celem nadrzędnym polityki w województwie wielkopolskim jest „*Poprawa stanu zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu*”. Osiągnięcie celu nadrzędnego możliwe jest poprzez:

- kształtowanie prozdrowotnego stylu życia społeczeństwa,
- ograniczenie występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych,
- zmniejszenie różnic społecznych i terytorialnych w stanie zdrowia populacji,
- aktywizowanie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych do działań na rzecz zdrowia.

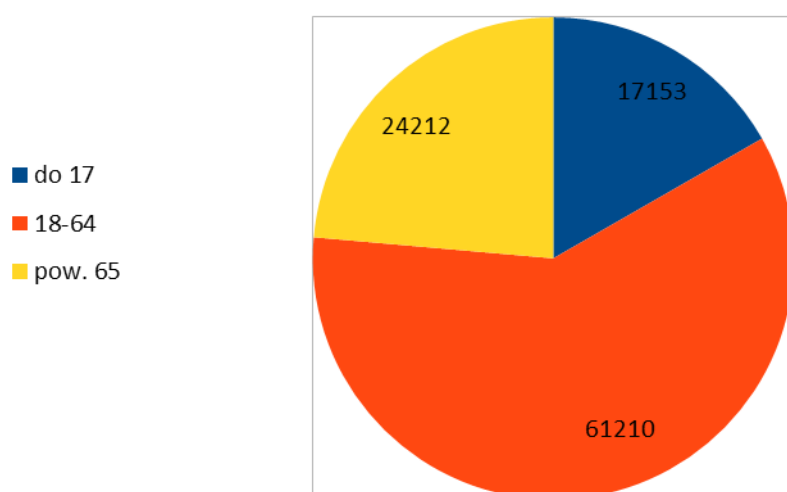
3. Sytuacja zdrowotna i demograficzna mieszkańców Miasta Kalisza

Sytuacja zdrowotna (opisana w Programie Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020) mieszkańców Wielkopolski uzależniona jest od wielu czynników. Pierwszoplanowe znaczenie dla stanu zdrowia ma sytuacja demograficzna, w tym szczególnie rozkład według grup wiekowych i płci. Poziom zdrowia społeczeństwa zależy także od innych czynników m.in. od zasobności ekonomicznej i poziomu wykształcenia oraz czynników środowiskowych.

Miasto Kalisz (stan na 30 VI 2016r.) zamieszkuje 102 575 tysięcy mieszkańców (dane GUS). Kobiety w Kaliszu, podobnie jak w całej Wielkopolsce mają przewagę liczebną nad mężczyznami. W ogólnej liczbie mieszkańców w roku 2016 było 54.821 kobiet tj. 53,5% i 47.754 mężczyzn tj. 46,5% .

Struktura ludności Miasta Kalisza wg wieku:

STRUKTURA WIEKOWA MIESZKAŃCÓW KALISZA

4. Zasoby służby zdrowia

Na terenie Miasta Kalisza funkcjonują publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Dostępność świadczeń zdrowotnych uzależniona jest od kontraktów z Wielkopolskim Oddziałem Wojewódzkiego NFZ. Ponadto podmioty te mogą realizować programy zdrowotne finansowane ze środków NFZ oraz programy polityki zdrowotnej finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego.

W latach 2012-2016 Wielkopolski Oddział Wojewódzkiego NFZ finansował programy profilaktyczne w zakresie:

- profilaktyki raka piersi (etap podstawowy i pogłębiony),
- profilaktyka raka szyjki macicy,
- badań prenatalnych,
- profilaktyki chorób odtytoniowych,
- profilaktyki chorób układu krążenia (realizowany przez lekarzy rodzinnych),
- profilaktyki gruźlicy (realizowany przez pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej).

Umowy z realizatorami zostały przedłużone do dnia 30.06.2017r.

5. Realizacja programów polityki zdrowotnej w latach 2012-2016.

Miasto Kalisz w latach 2012-2014 realizowało następujące programy polityki zdrowotnej:

1. Profilaktyczny program wczesnego wykrywania chorób piersi u kobiet,
2. Program profilaktyczny wczesnego wykrywania chorób tarczycy u młodzieży i dorosłych,
3. Program wczesnego wykrywania chorób płuc dla kobiet i mężczyzn,
4. Program wczesnego wykrywania chorób układu krążenia dla kobiet i mężczyzn,
5. Medycyna sportowa dla dzieci i młodzieży do ukończenia 21 roku życia, ubiegających się o przyznanie lub posiadających licencje na amatorskie uprawianie sportu w kaliskich klubach sportowych,
6. Program wczesnego wykrywania schorzeń i chorób kręgosłupa u kobiet i mężczyzn,
7. Program wczesnego wykrywania raka prostaty.

Ponadto w tych latach realizowana była akcja pn. program profilaktyczno – edukacyjny „STOP PNEUMOKOKOM” dla dzieci uczęszczających do kaliskich żłobków.

W związku ze zmianami w zakresie finansowania świadczeń przez NFZ, jak również zmianą polityki Miasta w zakresie ochrony zdrowia w 2015 roku dokonano modyfikacji w zakresie realizacji programów zdrowotnych. Każdy nowy program finansowany z budżetu Miasta przed rozpoczęciem realizacji poddany został opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz wprowadzony uchwałą Rady Miejskiej Kalisza. W roku 2015 i 2016 realizowano następujące programy polityki zdrowotnej:

1. Program medycyny sportowej dla dzieci i młodzieży do ukończenia 21-go roku życia czynnie uprawiającej sport ubiegającej się o przyznanie lub posiadających licencje na amatorskie uprawianie sportu w kaliskich klubach sportowych oraz zawodników

- pomiędzy 21, a 23 rokiem życia, którzy nie otrzymują wynagrodzenia w związku z uprawianiem sportu, zrzeszonych w kaliskich klubach sportowych,
2. Program wczesnego wykrywania chorób piersi u kobiet, w ramach programu wykonywane były badania mammograficzne - u kobiet od 40-49 roku życia i powyżej 70 roku życia oraz od 50-69 roku życia jeżeli występowało wskazanie medyczne stwierdzone przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz badania ultrasonograficzne piersi u kobiet od 18 do 49 roku życia,
  3. Program wczesnego wykrywania chorób płuc u kobiet i mężczyzn,
  4. Program profilaktycznych szczepień przeciwko pneumokokom dla dzieci zamieszkałych na terenie miasta Kalisz,
  5. „Akcji profilaktycznej wczesnego wykrywania raka jelita grubego”,
  6. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) – program realizowany od 2016r,
  7. Program profilaktyki zakażeń HCV wśród mieszkańców Miasta Kalisza- program realizowany od 2016r,
  8. Program profilaktyki stomatologicznej wśród dzieci pięcioletnich zamieszkałych na terenie Miasta Kalisza- program realizowany od 2016r,

Ponadto mając na uwadze uzupełnienie i korelację z Programem profilaktyki i promocji zdrowia dla województwa wielkopolskiego na lata 2014- 2020 realizowane były akcje profilaktyczne „Zdrowy Kalisz”, których celem jest kształtowanie prozdrowotnego stylu życia. Ideą „Zdrowego Kalisza” jest przygotowanie oferty dla wszystkich jego mieszkańców bez względu na wiek oraz zorganizowanie otwartych „wydarzeń”, w których całe rodziny znajdą coś dla siebie.

6. Zespół konsultacyjny ds. ochrony zdrowia

Zadaniem Zespołu konsultacyjnego ds. ochrony zdrowia jest pełnienie funkcji opiniotwórczo- doradczej w zakresie ochrony zdrowia dla Prezydenta Miasta Kalisza. Zespół powoływany jest w drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Kalisza

W skład Zespołu powołanego Zarządzeniem Nr 74/2015 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 25 lutego 2015 roku wchodzi specjaliści w zakresie medycyny transportu, chorób zakaźnych, fizjoterapii, chorób wewnętrznych, chorób dziecięcych i medycyny rodzinnej, neurolog oraz ortopeda.

Zespół konsultacyjny ds. ochrony zdrowia dokonuje analizy realizowanych programów polityki zdrowotnej oraz wypracowuje stanowiska związane z wdrożeniem w Kaliszu nowych programów.

7. Założenia polityki zdrowotnej na lata 2017- 2020.

W 2017 roku w Kaliszu realizowane będą następujące programy polityki zdrowotnej finansowane z budżetu Miasta, zaopiniowane przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji:

- program wczesnego wykrywania chorób piersi u kobiet,
- program wczesnego wykrywania chorób płuc u kobiet i mężczyzn,
- program profilaktycznych szczepień przeciwko pneumokokom dla dzieci zamieszkałych na terenie miasta Kalisza uczęszczające do kaliskich żłobków, klubów dziecięcych i domów dziecka,
- program profilaktyki zakażeń HCV wśród mieszkańców Miasta,
- program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV),
- program profilaktyki stomatologicznej wśród dzieci pięcioletnich zamieszkałych na terenie Miasta,
- program medycyny sportowej dla dzieci i młodzieży do ukończenia 21-go roku życia czynnie uprawiającej sport ubiegającej się o przyznanie lub posiadających licencje na amatorskie uprawianie sportu w kaliskich klubach sportowych oraz zawodników pomiędzy 21 a 23 rokiem życia, którzy nie otrzymują wynagrodzenia w związku z uprawianiem sportu, zrzeszonych w kaliskich klubach sportowych – stanowiący kontynuację programu realizowanego w latach poprzednich.

Po uzyskaniu opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w 2017 roku rozpocznie się realizacja programów polityki zdrowotnej finansowanych z budżetu Miasta:

- program z zakresu profilaktyki raka gruczołu krokowego wśród mężczyzn na terenie miasta Kalisza,
- profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców miasta Kalisza powyżej 60 roku życia.

Kontynuacja realizacji ww. programów polityki zdrowotnej w latach następnych odbywać się będzie po dokonaniu analizy m.in. potrzeb zdrowotnych, dostępności świadczeń przewidzianych w programie oraz dotychczasowej efektywności programu.

Wprowadzenie nowych programów polityki zdrowotnej jest możliwe po uzyskaniu opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji:

- w przypadku pozytywnej opinii AOTMiT wprowadzenie programu wymaga uzyskania pozytywnej opinii Komisji Rodziny, Zdrowia i Polityki Społecznej,
- w przypadku negatywnej opinii AOTMiT wprowadzenie nowego programu jest możliwe w drodze odrębnej uchwały Rady Miejskiej Kalisza.

Zgodnie z celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 oraz bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców Miasta Kalisza kontynuowane będą akcje profilaktyczne pn. „Zdrowy Kalisz”, promujące zdrowy styl życia. Realizacja akcji profilaktycznych obejmować będzie:

- przeprowadzenie badań profilaktycznych,
- udzielanie porad profilaktycznych,
- działania promujące zdrowy styl życia oraz aktywność fizyczną,
- inne działania wynikające z rozpoznanych potrzeb i oczekiwań mieszkańców Kalisza.

Akcje profilaktyczne „Zdrowy Kalisz” organizowane będą we współpracy z jednostkami pomocniczymi Miasta, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami zajmującymi się działaniami prozdrowotnymi. Przygotowywane akcje będą uwzględniać specyficzne potrzeby określonych grup społecznych i tendencje, w tym np. zjawisko „starzenia się społeczeństwa”, niepełnosprawność, zagrożenia chorobami dietozależnymi wynikającymi ze wzrostu liczby osób z nadwagą i otyłością.

8. Finansowanie Programu

Wydatki związane z realizacją Miejski Program Ochrony Zdrowia Miasta Kalisz na lata 2017-2020 finansowane będą ze środków budżetu Miasta lub pozyskanych środków zewnętrznych.

Realizatorami programów polityki zdrowotnej będą podmioty wyłonione w drodze konkursu ofert zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz z ustawą o zdrowiu publicznym. Zlecenie realizacji zadania nastąpi na podstawie stosownej umowy.

Zlecanie działań składających się na akcje profilaktyczne „Zdrowy Kalisz” odbywać się będzie po dokonaniu analizy dostępności poszczególnych usług i przeprowadzeniu zapytania ofertowego.

9. Koordynacja Programu

Koordynatorem programu będzie Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych.

Zespół konsultacyjny ds. ochrony zdrowia corocznie dokonywać będzie analizy polityki zdrowotnej w celu udoskonalenia założeń polityki zdrowotnej. Ocena skuteczności działań dokonywana będzie na bieżąco (monitorowanie działań), po zakończeniu poszczególnych zadań i etapów lub po zrealizowaniu poszczególnych programów.

*Wiceprzewodniczący
Rady Miejskiej Kalisza
/.../
Zbigniew Włodarek*